

Houdingen, vaardigheden, kennis, omtrent democratie, participatie, identiteit.

	Democratie	Participatie	Identiteit
Houdingen			
	<p>De oplossingsgerichte mens</p> <p><i>wil:</i></p> <ul style="list-style-type: none"> * conflicten op vreedzame wijze oplossen; * zich gedragen vanuit respect voor anderen en algemeen aanvaarde waarden en normen; * de rol van gezagsdragers bij het oplossen van conflicten respecteren; * actie ondernemen om in de eigen gemeenschap mensen- en kinderrechten op het gebied van vrijheid, veiligheid, gelijkheid en respect te realiseren 	<p>De actieve mens</p> <p><i>wil:</i></p> <ul style="list-style-type: none"> * vanuit betrokkenheid samen werken aan een sociaal en ruimtelijk stimulerende en aangename leef-, speel- en leeromgeving. 	<p>De verantwoordelijke mens</p> <p><i>wil:</i></p> <ul style="list-style-type: none"> * zich medeverantwoordelijk voelen voor het recht op eigen ontplooiing en die van anderen; * een serieuze en respectvolle dialoog met anderen aangaan.
Vaardigheden			
	<p>De zich informerende mens</p> <p><i>kan:</i></p> <ul style="list-style-type: none"> * eenvoudige informatie op hoofdzaken begrijpen; * eigen mening met anderen bespreken; * accepteren dat eigen opvattingen niet altijd worden gedeeld; * het belang van mensen en kinderrechten in het eigen leven typeren en bediscussiëren. 	<p>De sociaal-communicatieve mens</p> <p><i>kan:</i></p> <ul style="list-style-type: none"> * deelnemen aan discussie en overleg; * een verbetering in de klas of school meehelpen organiseren en initiëren; * bijdragen aan het maken en uitvoeren van regels en afspraken in de klas en op school; * zelf verantwoordelijkheid nemen om mensen en kinderrechten in de eigen omgeving te 	<p>De zich inlevende mens</p> <p><i>kan:</i></p> <ul style="list-style-type: none"> * basale rolnemingsvaardigheden toepassen; * samenwerken met anderen ongeacht sociale, etnische en/ of culturele achtergronden; * verschillen en overeenkomsten tussen mensen zien en waarderen; * in concrete situaties discriminatie en uitsluiting herkennen.

		beschermen.	
Kennis			
	<p>De democratisch geletterde mens</p> <p><i>Heeft inzicht in:</i></p> <ul style="list-style-type: none"> * rechten en plichten die kinderen in een democratische samenleving hebben; * enkele hoofdzaken van de Nederlandse en Europese staatsinrichting en de rol van de burger; * het verschijnsel dat er in een democratie verschillen in opvattingen zijn. 	<p>De sociaal geletterde mens</p> <p><i>Heeft inzicht in:</i></p> <ul style="list-style-type: none"> * hoe mensen met elkaar positief kunnen communiceren; * rechten van het kind om aan het gemeenschapsleven deel te nemen. 	<p>De cultureel geletterde mens</p> <p><i>Heeft inzicht in:</i></p> <ul style="list-style-type: none"> * hoofdzaken van geestelijke stromingen die in de Nederlandse multiculturele samenleving een belangrijke rol spelen; * rechten van het kind om een eigen identiteit te ontplooiën; * het gegeven dat mensen- en kinderrechten voor iedereen gelden

De domeinen democratie, participatie en identiteit (per groep) (mogelijke ervaringen)

Domein: democratie

Leerinhouden				Ervaringen	
Groep	Kennis en inzicht	Vaardigheden	Houdingen	Binnenschools	Buitenschools
1/3	-Regels en afspraken	-meedoen aan gesprekken in de groep -afspraken nakomen die in de groep gemaakt zijn	-luisteren; afspraken nakomen	-afspraken en regels maken -deelname in klassenkring -spelen en werken in gemengde groepen	-mate waarin democratische besluitvorming thuis plaatsvindt
4/6	-monarchie, dictatuur, democratie -gemeentebestuur en landschapsbestuur	-afspraken nakomen en in groep oplossingen vinden bij conflicten; problemen -eigen standpunt bepalen en bijstellen -omgaan met kritiek	-gelijke behandeling jongens en meisjes -vreedzaamheid -anderen de gelegenheid geven zich te uiten -neerleggen bij meerderheidsbesluit in groep	- in groepjes samenwerken -klassenvertegenwoordiger - kinderraad -in kring besluiten nemen over klassenaangelegenheden -meisjes en jongens krijgen dezelfde kansen en taken -anti-pestaanpak	-rolverdeling in teamsport -hiërarchie in vriendenclub -inspraak in gezinszaken thuis -Jeugdjournaal -Kinderkrant
7/8	-democratie, -republiek, ontstaansgeschiedenis Ned. als republiek -Europese gemeenschap, Verenigde Naties -wetten -politieke partijen -machtsmisbruik, onderdrukking, recht en onrecht -rechtspraak -kinderrechten	-kritische vragen kunnen stellen bij maatschappelijke ontwikkelingen -informatie beoordelen -eigen standpunt toelichten en verdedigen in discussie -voor- en nadelen democratie, republiek en monarchie beargumenteren	-gelijke behandeling etnische groepen - solidariteit -vertrouwen in instituties en instellingen -kritische houdingen aanzien van maatschappelijke kwesties	-klassenvertegenwoordiger - kinderraad -vier vrijheid (4/5 mei)	-lezen (jeugd)krant -bespreken van maatschappelijke kwesties thuis

Domein: participatie

Leerinhouden				Ervaringen	
Groep	Kennis en inzicht	Vaardigheden	Houdingen	Binnenschools	Buitenschools
1/3	-samenleving: dorp land	-spreken en luisteren	-betrokkenheid (bij groep)	-helpen opruimen / lokaal vegen door jongens en meisjes	
4/6	-rechten van het kind -samenleving: provincie, wijk Europa	-invloed uitoefenen op besluitvorming in eigen groep -inzicht in eigen capaciteiten -aandragen oplossingen -meedoen aan georganiseerde actie voor klas / school	-verantwoordelijkheid voor groep / school -creativiteit -assertiviteit -bereidheid bijdrage te leveren aan kwaliteit omgeving (sociaal en fysiek)	-besluitvorming over klassenaangelegenheden -meedoen geldinzamelactie voor een goed doel -wisselende taken / verantwoordelijkheden in klas / school -actie om de buurt netjes te houden -kaart sturen naar / bezoek brengen aan zieke leerling	-verenigingsleven -structureel uitvoeren van kleine taken thuis -incidenteel helpen van familielid / burens -zakgeld
7/8	-rollen in vergaderingen: voorzitter, secretaris, penningmeester -samenleving: regio, werelddelen -ongelijkheid en discriminatie	-initiëren /organiseren van school/klassen activiteit -invloed uitoefenen op besluitvorming met leerlingen uit meerdere groepen -eigen opvatting omzetten in activiteit	-verantwoordelijkheid buitenschools -betrokkenheid bij school	-klassen-vertegenwoordiger -Kinderraad -initiatief nemen tot of organiseren van actie voor een goed doel -aspect van leefbaarheid van de school -acties ter verbetering buurt / school -tutor voor IIn uit een lagere groep	-verenigingsleven -lidmaatschap ideële organisatie

Domein: identiteit

Leerinhouden				Ervaringen	
Groep	Kennis en inzicht	Vaardigheden	Houdingen	Binnenschools	Buitenschools
1/3	<ul style="list-style-type: none"> -mensen hebben overéénkomsten en verschillen -mensen hebben elkaar nodig -wel of niet geloven, God, kerk, moskee 	<ul style="list-style-type: none"> -onderscheiden van ik en de ander (uniciteit) -uiten van gevoelens, wensen en opvattingen 	<ul style="list-style-type: none"> -respectvol omgaan met anderen -empathie -anderen willen helpen 	<ul style="list-style-type: none"> -samen spelen en samen werken met verschillende kinderen -bezoeken buitenschoolse instantie 	<ul style="list-style-type: none"> -eerste contacten in de buurt -geloofsovertuiging thuis
4/6	<ul style="list-style-type: none"> -christendom, islam, reïncarnatie -nationaliteit -verschillende gezinssituaties en leefvormen -persoonlijke held, idool 	<ul style="list-style-type: none"> -inzicht in eigen mogelijkheden, beperkingen en opvattingen -inzicht in verschillen tussen mensen -verplaatsen in de ander / perspectiefwisseling -rekening houden met opvattingen van anderen -herkennen uitingen cultuur en religie in straatbeeld -herkennen van discriminatie -zelf onderscheid maken tussen goed en slecht 	<ul style="list-style-type: none"> -gelijkwaardigheid -zelfkennis -zelfwaardering -anderen willen betrekken 	<ul style="list-style-type: none"> -gestructureerde groepsopdracht en met verschillende kinderen -feesten met religieuze achtergrond -vieren -bezoeken van bijzondere plekken in de regio -vieren koningsdag -leren over eigen woon-omgeving: bijv. straatnamen herleiden -saamhorigheid in de klas ervaren 	<ul style="list-style-type: none"> -vrienden in de buurt bewust kiezen -deelname aan identiteitsgebonden sociale structuren -kennis maken met geloofsovertuiging bij vriendjes thuis -identificeren met voorbeeldfiguur
7/8	<ul style="list-style-type: none"> -godsdienstvrijheid -Vrede van munster -hindoeïsme, humanisme -multiculturele samenleving -symboliek en rituelen -etnische groepen in de samenleving -vooroordeel -jongerencultuur 	<ul style="list-style-type: none"> -herkennen symboliek in kunstuitingen -stereotypen herkennen -omgaan met vrijheden en beperkingen -zelf onderscheid maken tussen goed en slecht en dit vergelijken met wat gangbaar is in de samenleving -herkennen van discriminatie -omgaan met uitsluiting 	<ul style="list-style-type: none"> -waarderen van verschillen 	<ul style="list-style-type: none"> -geestelijke stromingen -bijwonen religieus ritueel -viering 4/5 mei -volgen troonrede 	<ul style="list-style-type: none"> -zelf deelnemen aan religieuze of identiteitsgebonden groep -met begeleider bezoeken cultureel / sportevenement -verbinden met een groep in de omgeving

